



Boixos Grèvols del carrer del casal

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer Francesc Benet i Artigues
Alçada: 143

Coordenades:

Latitud: 41.51731
Longitud: 2.35746
UTM Est (X): 446386
UTM Nord (Y): 4596385

Classificació

Número de fitxa: 08214 - 182
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Espècimen botànic
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Observacions protecció: Pla Especial Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Privada
Titular: 6466022DF4966N0001JT
Fitxes associades:
[Carrer Francesc Benet Artigues](#)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dj., 05/02/2015 - 01:00

Descripció

Es tracta de dos exemplars de boix grèvol (*Ilex aquifolium*), plantats en un petit jardinet davant de la casa núm. 20 del carrer Francesc Benet i Artigues. El primer espècimen, entrant a mà esquerra, té una alçada aproximada de 3,80 m, per una capçada de 2,50 m, un volt de soca de 90 cm i un volt de canó de 50 cm. El segon exemplar, té una alçada aproximada de 3 m, per una capçada de 2,90 m, un volt de soca de 85 cm i un volt de canó de 78 cm. El seu port ha estat guiat per la mà de l'home, que els ha fet créixer com un arbre, podant les branques inferiors que li confereixen en el seu hàbitat natural un port esvelt, cònic o piramidal, depenent de la varietat. Les branques són ascendents i alhora irregulars. L'escorça té un to gris fosc i presenta alguns nusos. Les fulles més joves i les de les branques més baixes són punxants (semblants a una alzina), mentre que les fulles madures que estan a les branques més altes són molt més arrodonides. Mesuren de 6 a 8 cm de longitud i de 3 a 4 cm d'amplada. A la faç tenen un color verd fosc brillant, i al revés més clar i mat. El nervi és molt marcat. Es tracta d'un exemplar mascle i un altre femella, ja que només el segon està carregat de fruits vermells i aquest fruit tant característic de color vermell, carnós, de 7 a 8 mm, només és present als exemplars femella.

Es tracta d'una espècie típica de la vegetació de clima atlàntic europeu, d'ambients ombrívols, amb un sòl preferentment silici i orientat a l'ombra. El seu hàbitat natural són els boscos de pinedes de pi roig, rouredes o fagedes. Resisteix les glaçades però no suporta massa la sequera estival. El fruit és tòxic per al consum humà però un aliment important pels animals del bosc.

Observacions:

Ordre de 28 d'octubre de 1986, per la qual es regula el verd ornamental nadalenc i es protegeix el boix grèvol.

Història

El boix grèvol és conegut des de molt antic per la seva acció farmacològica (guarir ferides, antioxidant, antibacterià, antídoto contra alguns tipus de verins, a més de propietats estimulants, cardiotòniques i diürètiques). El fruit, utilitzat en les bones proporcions és purgant, però se n'evita el consum degut a la seva toxicitat. La droga d'aquesta planta es troba bàsicament a la fulla i en menys quantitat a l'escorça. A més a més, el grèvol té una fusta molt resistent al podriment. Per això és apreciat per fer tancats amb les estaques o partions de propietats. Tan el tronc com les branques més gruixudes, tenen una gran duresa, i són molt apreciades a la torneria, marqueteria i ebenisteria. Antigament substituïa el banús, que és un arbre negre procedent de les regions tropicals, i llavors el tenyien de negre. De les branques més flexibles se'n fan mànecs per eines, peces per estris agrícoles i per a utensilis de cuina.

Antigament de l'escorça, cuita i fermentada, se n'obtenia una resina anomenada "lliga" que la gent del camp utilitzava per a caçar ocells. Les branques lligades en gavelles, s'utilitzaven per escurar el conducte de les xemeneies. Les baies del grèvol en alguns indrets com l'Alsàcia (França) es destil·len per obtenir aiguardent.

El boix grèvol és també una planta ornamental de les festes nadalenes. A Catalunya està protegida la recol·lecció, tallada i desarrelament o de qualsevol de les seves parts, incloses les llavors, així com la seva comercialització. Excepcionalment, la Direcció General del Medi Natural podrà autoritzar la recollida i l'ús d'exemplars d'aquesta espècie o d'alguna de les seves parts per a finalitats científiques, educatives o tractaments silvícoles que precisi la conservació de l'espècie.

Bibliografia

